

DIGITÁLNA FIKCIA

FIKCIA

- Fikcia je úmyselne, ale nefalošne, nepravdivý diskurz
- Fikcia v lingvistickom médiu? (fikcia vo vizuálnom médiu, fikcia transmediálna)
- Fikcia/fakt?
- Hranice medzi fikciou/faktom?

PRÍSTUPY

- Pragmatický prístup: produkcia a recepcia fikcie
- Sémantický prístup: obsah fiktívneho diskurzu

PRAGMATICKÉ PRÍSTUPY

- John Searle – tvorba fikcie je predstieranie tvorby ilokučných aktov (hovorením niečoho robíme niečo)
- Gregorie Currie – tvorba fikcie je komunikatívny akt. Fiktívna výpoveď nie je predstieraním (nefikčného) tvrdenia, ale paralelnou aktivitou
- Kendall L. Walton – make-believe – fikcia je zdieľaná akcia, prebieha na strane tvorcu aj recipienta

„to be fictional is ... to possess the function of a prop in a game of make-believe“
- Alebo opačne – hra ako elementárna forma tvorby fikcie?

SÉMANTICKÉ PRÍSTUPY

- Teória možných svetov, teória fiktívnych svetov – umožnila legitimovať rozprávanie o pravde a lži vo fiktívnom diskurze

ZNAKY FIKTÍVNOSTI (KATE HAMBURGER):

- Vševediace rozprávanie alebo nezameraná fokalizácia
- Veľká miera využívania dialógu, voľnej nepriamej reči alebo vnútorného monológu
- Anaforické využívanie prísloviek bez prináležiacich subjektov
- Využívanie časov a časových prísloviek na indikáciu čisto vnútornej chronológie
- Využívanie deix a priestorových prísloviek na indikáciu čisto referencie platnej pre daný rámec
- Odlíšenie rozprávača od autora
- Využitie metalepsy
- Paratextové znaky

DIGITÁLNA LITERATÚRA, ELEKTRONICKÁ LITERATÚRA

- ELO (Electronic Literature Organization):
- „dielo s dôležitým literárnym aspektom, ktorý využíva schopnosti a kontexty počítača, ktorý je buď bez siete alebo je zapojený v sieti.“
- “digitálna literatúra” a “elektronická literatúra” – najbežnejšie strešné termíny pre literárne dielo, ktoré si žiada využitie počítača (na tvorbu a/alebo recepciu)

ROLAND BARTHES

- ...špatně psát znamená dobře myslet...

ETIENNE TASSIN

- Narácia je znova nájdený čas, opätovne rozvinuté trvanie, sekvencie obnovené v pohybe ich prechodu, metamorfózy, vzájomného prekrývania sa. Rozprávať si príbehy, vzájomne si jeden druhému rozprávať príbehy, zhovárať sa o svete, udalostiach je vždy spriadaním a opakovaným spriadaním pradiava času. Rozdelenie času a skutočnosti prekračuje jedine to, čo svedectvo Marca Pola volá „zdieľavým rozprávaním o svete“, ten milý rozhovor, ktorý nerozdeľuje čas a slová, ale je zdieľaním sveta.

LITERATÚRA

- CURRIE, Gregory. *The Nature of Fiction*. Cambridge : Cambridge University Press, 1989.
- GORMAN, David. Fiction, Theories of. In *Routledge Encyclopedia of Narrative Theory*. Ed. David Herman, Manfred Jahn, Marie-Laure Ryan. London; New York : Routledge. 2008, p. 288-292. ISBN 978-0-415-77512-0.
- HAMBURGER, Käte. *The Logic of Literature*. Trans. Marilyn J. Rose. Indianapolis : Indiana University Press, 1973.
- SEARLE, John. The Logical Status of Fictional Discourse. In *Expression and Meaning : Studies in the Theory of Speech Acts*. Cambridge : Cambridge University Press, 1979.
- WALTON, Kendall. L. *Mimesis as Make-Believe : On the Foundations of the Representational Arts*. Cambridge : Harvard University Press, 1990.

